

НАРЕДБА за условията и реда за извършване на надзор на пазара
Приета с ПМС № 110 от 20.05.2003 г., обн., ДВ, бр. 49 от 27.05.2003 г., изм. и доп., бр.
85 от 25.10.2005 г., изм., бр. 40 от 16.05.2006 г., в сила от 5.05.2006 г.

Сборник закони - АПИС, кн. 6/2003 г., стр. 460

Библиотека закони - АПИС, т. 6, р. 1, № 94в

Раздел I

Общи положения

Чл. 1. (1) С наредбата се определят условията и редът за извършване на надзор на пазара на продуктите, за които са определени съществени изисквания в наредбите по чл. 7 от Закона за техническите изисквания към продуктите (ЗТИП).

(2) (Доп. - ДВ, бр. 85 от 2005 г.) С наредбата се урежда и редът за унищожаване на продуктите, когато в резултат на извършения надзор се констатира, че несъответствието им със съществените изисквания не може да се отстрани технически.

(3) Наредбата не се прилага за надзор на пазара на медицински изделия.

Чл. 2. Надзорът на пазара се осъществява чрез:

1. наблюдение;

2. проверки на продуктите, пуснати на пазара и/или пуснати в действие;

3. вземане на образци или проби от продуктите, изпитването им и изготвяне на заключение за съответствието на продуктите със съществените изисквания, определени в наредбите по чл. 7 ЗТИП.

Чл. 3. (1) (Изм. - ДВ, бр. 85 от 2005 г.) Надзорът на пазара се осъществява от председателя на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор (ДАМТН) чрез органите за надзор на пазара от държавната агенция.

(2) Надзорът на пазара на строителните продукти, обхванати от Наредбата за съществените изисквания и оценяване съответствието на строителните продукти, приета с Постановление № 230 на Министерския съвет от 2000 г. (обн., ДВ, бр. 93 от 2000 г.; изм. и доп., бр. 75 от 2001 г.), които не могат да бъдат складирани и/или се доставят директно на строителната площадка от мястото на производство, се осъществява по реда на Закона за устройство на територията, а за останалите строителни продукти - от председателя на ДАМТН съвместно с министъра на регионалното развитие и благоустройството по реда на наредбата.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 85 от 2005 г.) Служителите на ДАМТН, които извършват надзор на пазара, по-нататък се наричат "инспектори".

Раздел II

Наблюдение на пазара

Чл. 4. Инспекторите извършват наблюдение върху пуснати на пазара и/или пуснати в действие продукти, като събират информация за:

1. наименованието на продуктите;
2. (доп. - ДВ, бр. 85 от 2005 г.) външния вид на продуктите и наличието на маркировка за съответствие, когато такава се изисква от наредбите по чл. 7 ЗТИП;
3. наличието на инструкция и/или указания за употреба на български език, когато това се изисква от наредбите по чл. 7 ЗТИП;
4. техническите данни съгласно наредбите по чл. 7 ЗТИП, отнасящи се до съответствието на продуктите;
5. наименованието и адреса на управление на лицата, които са пуснали на пазара и/или са пуснали в действие продуктите;
6. декларация за съответствие, когато в наредбите по чл. 7 ЗТИП се изисква да придружава продукта.

Чл. 5. Събраната при наблюдението информация се обработва и съхранява като база данни, която съдържа:

1. наименованието на продуктите съгласно наредбите по чл. 7 ЗТИП;
2. наименованието и адреса на управление на лицата, които пускат на пазара и/или пускат в действие продуктите;
3. местата по чл. 29 ЗТИП;
4. (доп. - ДВ, бр. 85 от 2005 г.) наличието или липсата на маркировка за съответствие, когато такава се изисква от наредбите по чл. 7 ЗТИП;
5. техническите данни съгласно наредбите по чл. 7 ЗТИП, отнасящи се до съответствието на продуктите;
6. декларация за съответствие, когато в наредбите по чл. 7 ЗТИП се изисква тя да придружава продукта.

Чл. 6. (1) (Изм. - ДВ, бр. 85 от 2005 г.) Председателят на ДАМТН до 30 декември на предходната година одобрява годишен план за извършване на надзор на пазара по групи продукти и периодичността на проверките.

(2) Годишният план се изработва въз основа на анализ на информацията по чл. 5.
Раздел III

Проверки на продукти, пуснати на пазара и/или пуснати в действие

Чл. 7. (1) Инспекторите извършват проверки по годишния план и извънредни проверки.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 85 от 2005 г.) Извънредните проверки на продукти, пуснати на пазара и/или пуснати в действие, се извършват по сигнали на други контролни органи или

средства за масово осведомяване или писмени жалби на граждани.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 85 от 2005 г.) В срок до 14 дни от получаването на жалбите и сигналите инспекторите извършват проверка и информират лицата по ал. 2 за резултатите от нея. В случаите по чл. 78а от Закона за митниците срокът е до 3 работни дни.

(4) Когато по реда на международния обмен от чуждестранни органи за надзор на пазара, от Комисията по търговия и защита на потребителите или от неправителствени организации за защита на потребителите постъпва информация за наличието на пазара на продукти с доказано несъответствие със съществените изисквания, определени в наредбите по чл. 7 ЗТИП, инспекторите извършват проверка в срока по ал. 3 за наличието на тези продукти на пазара и ги информират за предприетите действия.

Чл. 8. (1) При проверките инспекторите проверяват при лицата, които са пуснали продуктите на пазара и/или са ги пуснали в действие, за:

1. (доп. - ДВ, бр. 85 от 2005 г.) наличието на маркировка за съответствие, когато такава се изисква от наредбите по чл. 7 ЗТИП;

2. (изм. - ДВ, бр. 85 от 2005 г.) нанасянето на маркировката за съответствие съгласно изискванията на Наредбата за маркировката за съответствие, приета с Постановление № 191 на Министерския съвет от 2005 г. (ДВ, бр. 69 от 2005 г.);

3. наличието върху продукта на наименованието и адреса на управление на лицето, което го е пуснало на пазара и/или го е пуснало в действие;

4. наличието на инструкция и/или указание за употреба на български език, когато това се изисква от наредбите по чл. 7 ЗТИП;

5. (доп. - ДВ, бр. 85 от 2005 г.) наличието и съдържанието на декларацията за съответствие, когато такава се изисква от наредбите по чл. 7 ЗТИП;

6. документите от техническото досие, отнасящи се до съответствието на продукта със съществените изисквания.

(2) При търговците инспекторите извършват проверки по ал. 1, т. 1, 3, 4 и 5, когато това се изисква от наредбите по чл. 7 ЗТИП.

Чл. 9. (1) (Предишен текст на чл. 9 - ДВ, бр. 85 от 2005 г.) Когато при проверките по чл. 8, ал. 1 се установи:

1. че съдържанието на декларацията за съответствие не отговаря на съдържанието, определено с наредбите по чл. 7 ЗТИП, инспекторите изискват копия на декларацията и частта от техническото досие, отнасяща се до съответствието на продукта съгласно чл. 26 ЗТИП;

2. (изм. - ДВ, бр. 85 от 2005 г.) че от представените документи от техническото досие не може да се прецени веднага дали продуктът съответства на съществените изисквания, инспекторите изискват други документи от техническото досие.

(2) (Нова - ДВ, бр. 85 от 2005 г.) Когато представените документи по ал. 1, т. 2 не са достатъчни за установяване на съответствието на продукта със съществените изисквания, инспекторите вземат за изпитване образци или проби от продукта.

Чл. 10. (Изм. - ДВ, бр. 85 от 2005 г.) Инспекторите могат да вземат за изпитване образци или проби от продукта и когато възникнат съмнения, че продуктът не отговаря на съществените изисквания, определени в наредбите по чл. 7 ЗТИП.

Раздел IV

Вземане на образци или проби от продукти, изпитване и изготвяне на заключение за съответствието на продуктите със съществените изисквания

Чл. 11. (1) Инспекторите вземат за изпитване образци или проби от продукта - обект на проверката, чийто брой зависи от вида на продукта, броя на показателите, по които ще се изпитва, и методите за изпитване.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 85 от 2005 г.) Лицето, пуснало продукта на пазара и/или пуснало го в действие, предоставя на инспекторите образци или проби от продукта за изпитване, когато при проверката по чл. 8, ал. 1 се установи, че продуктът е без декларация за съответствие или без техническо досие. Разходите за образците или пробите са за сметка на лицето, което е пуснало продукта на пазара и/или го е пуснало в действие.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 85 от 2005 г.) При вземането на образци или проби от продукти се съставя протокол в 3 екземпляра съгласно приложението, като първият се дава на лицето, от което са взети образците или пробите, вторият придружава образците или пробите, а третият остава при инспекторите.

Чл. 12. (1) Взетите образци или проби от продукта се опаковат по такъв начин, че да не се нарушат характеристиките и видът му, когато той:

1. се продава без опаковка, или
2. се продава с опаковка, която позволява въздействия върху продукта, които нарушават характеристиките му.

(2) Опаковката се запечатва и/или пломбира по такъв начин, че премахването на печата и/или пломбата да води до нарушаване целостта на опаковката.

Чл. 13. На всеки образец или проба от продукта се залепва етикет, върху който се изписват:

1. видът на продукта, търговската марка, моделът, серийният номер и други данни, които еднозначно описват продукта;
2. наименованията и адресите на управление на търговеца и лицето, което е пуснало продукта на пазара и/или го е пуснало в действие;
3. датата и мястото на вземане на образца или пробата от продукта за изпитване;
4. номерът и датата на протокола по чл. 11, ал. 3;

5. трите имена и длъжността на инспектора, взел образеца или пробата.

Чл. 14. В срок 3 дни от вземането на образците или пробите от продукта за изпитване се уведомява писмено лицето, което е пуснало продукта на пазара и/или го е пуснало в действие. Уведомлението се придружава с копие от протокола за вземане на образците или пробите за изпитване.

Чл. 15. (1) Изпитването се извършва по определени показатели в лаборатория, акредитирана от Изпълнителна агенция "Българска служба за акредитация" (ИА "БСА") или притежаваща сертификат, издаден от чуждестранен орган за акредитация, когато Република България е сключила международно споразумение за взаимно признаване.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 85 от 2005 г.) Председателят на ДАМТН възлага изпитването на неакредитирана лаборатория в страната или на акредитирана лаборатория в чужбина, която разполага с техническа компетентност за прилагане на методите за изпитване на съответните показатели, за които има съществени изисквания, в случаите, когато:

1. в страната липсва лаборатория съгласно изискванията на ал. 1, или

2. в страната има акредитирана лаборатория, но тя е участвала в оценяването на съответствието на същите продукти, или

3. няма подписани международни споразумения за взаимно признаване на сертификати за акредитация.

Чл. 16. (Изм. - ДВ, бр. 85 от 2005 г.) За резултатите от изпитването лабораторията издава протокол в 3 екземпляра, един от които остава в изпитвателната лаборатория, а другите два екземпляра се изпращат в ДАМТН.

Чл. 17. (1) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 85 от 2005 г.) В срок до 15 дни от получаването на протоколите по чл. 16 въз основа на резултатите от изпитването в ДАМТН се изготвя констативен протокол със заключение за съответствието на продукта със съществените изисквания, определени с наредбите по чл. 7 ЗТИП.

(2) Констативният протокол се съставя в два екземпляра и съдържа:

1. датата на съставяне, трите имена на съставителя и длъжността му;

2. описание на продукта;

3. наименование и адрес на управление на лицето, което е пуснало продукта на пазара и/или го е пуснало в действие;

4. данни от проверката на маркировката за съответствие, декларацията за съответствие, техническото досие и инструкцията за експлоатация и/или указанията за употреба;

5. данни от изпитването на образеца или пробата на продукта съгласно протокола по чл. 16;

6. заключение за съответствието на продукта;

7. посочване на разходите за изпитване, за вземане на образците или пробите и за чия сметка са съгласно чл. 30б ЗТИП.

Чл. 18. За изготвяне на заключението за съответствието на продукта със съществените изисквания могат да се привличат експерти в съответната област. При тази дейност може да се използва и лице за оценяване съответствието на продуктите, което не е участвало в оценяване съответствието на проверявания продукт.

Раздел V

Спиране и забрана на разпространението и използването на продуктите

Чл. 19. (1) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 85 от 2005 г.) Когато инспекторите установят, че продуктите са пуснати на пазара и/или са пуснати в действие без маркировка за съответствие, без декларация за съответствие, когато такива се изискват от наредбите по чл. 7 ЗТИП, или без техническо досие, те съставят констативен протокол и го представят на председателя на ДАМТН или оправомощено от него длъжностно лице за издаване на заповед за временно спиране на разпространението и/или използването на продукта до извършване на оценяване на съответствието му.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 85 от 2005 г.) Със заповедта по ал. 1 се задължава лицето, пуснало продукта на пазара и/или пуснало го в действие, да извърши оценяване съответствието на продукта със съществените изисквания, определени с наредбите по чл. 7 ЗТИП, да го удостовери съгласно чл. 21, ал. 1 ЗТИП и да представи техническо досие и декларация за съответствие, когато такава се изисква от наредбите по чл. 7 ЗТИП.

(3) (Отм. - ДВ, бр. 85 от 2005 г.).

Чл. 20. (1) (Изм. - ДВ, бр. 85 от 2005 г.) Когато в резултат на проверките и/или изпитванията е установено, че продуктът не съответства на съществените изисквания, председателят на ДАМТН или оправомощено от него длъжностно лице издава заповед за забрана на разпространението и/или използването на продукта и разпорежда изтеглянето му от пазара в срок до 30 дни считано от датата на връчването ѝ.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 85 от 2005 г.) В заповедта се посочват лицето, пуснало продукта на пазара и/или пуснало го в действие, продуктът, срокът за изпълнение, а в случаите на вземане на образци или проби за изпитване - и разходите съгласно чл. 30б ЗТИП.

(3) В случай че плащането не се извърши доброволно в срок 7 дни от връчването на заповедта, то подлежи на принудително изпълнение по чл. 237 от Гражданския процесуален кодекс.

Чл. 21. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 85 от 2005 г.) Лицето, пуснало продукта на пазара и/или пуснало го в действие, уведомява ДАМТН в срок до 14 дни от получаването на заповедта по чл. 20, ал. 1 за решението си да преработи продукта, когато несъответствието му със съществените изисквания може да се отстрани технически, и за срока, в който ще го извърши.

Чл. 22. В срок 3 дни от съставянето на констативните протоколи по чл. 17, ал. 1 и чл. 19, ал. 1 те се изпращат на лицето, пуснало продукта на пазара и/или пуснало го в действие.

Раздел VI

Унищожаване на продуктите

Чл. 23. (1) (Доп. - ДВ, бр. 85 от 2005 г.) Председателят на ДАМТН или оправомощено от него длъжностно лице издава заповед за унищожаване на продукта, когато несъответствието му със съществените изисквания не може да бъде отстранено технически или когато лицето, пуснало продукта на пазара и/или пуснало го в действие, не е извършило в срок уведомяването по чл. 21.

(2) Заповедта за унищожаване съдържа:

1. описание на подлежащия на унищожаване продукт;
2. номер и дата на заповедта по чл. 20, ал. 1;
3. срок за унищожаването;
4. (изм. - ДВ, бр. 85 от 2005 г.) трите имена, длъжността и адреса по месторабота на инспектора от ДАМТН, който ще присъства на унищожаването.

Чл. 24. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 85 от 2005 г.) Лицето, пуснало продукта на пазара и/или пуснало го в действие, в срок до 15 дни от получаването на заповедта по чл. 23, ал. 1 уведомява писмено инспектора от ДАМТН за мястото, датата и часа, в който ще започне унищожаването.

Чл. 25. Унищожаването се извършва чрез въздействие върху продукта, при което се разрушава целостта му по такъв начин, че да не може да се използва по предназначение.

Чл. 26. (Изм. - ДВ, бр. 85 от 2005 г.) Лицето, пуснало продукта на пазара и/или пуснало го в действие, унищожаване на продукта на места или в помещения, избрани от него в зависимост от спецификата на продукта, така че да не се застрашават околната среда, животът, здравето и имуществото на хората съгласно Закона за опазване на околната среда, Закона за управление на отпадъците и Закона за здравето.

Чл. 27. (1) (Изм. - ДВ, бр. 85 от 2005 г.) Лицето, пуснало продукта на пазара и/или пуснало го в действие, унищожаване на продукта само в присъствието на инспектора от ДАМТН.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 85 от 2005 г.) За унищожаването се съставя протокол, който се подписва от инспектора и от лицето, пуснало продукта на пазара и/или пуснало го в действие. Протоколът съдържа номера и датата на заповедта за унищожаване, начина на унищожаване на продукта и се съставя в два еднообразни екземпляра - по един за лицето, пуснало продукта на пазара и/или пуснало го в действие, и за ДАМТН.

Чл. 28. Заповедите по раздели V и VI се изпращат в срок 3 дни от съставянето им на лицето, пуснало продукта на пазара и/или пуснало го в действие.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

Параграф единствен. Наредбата се приема на основание чл. 30д ЗТИП.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ към Постановление № 109 на Министерския съвет от 8 май 2006 г. за приемане на Устройствен правилник на Българския институт по метрология

(ДВ, бр. 40 от 2006 г., в сила от 5.05.2006 г.)

.....

§ 2. Навсякъде думите "Държавната агенция за метрология и технически надзор" се заменят с "Държавната агенция за метрологичен и технически надзор" в следните нормативни актове:

.....

26. Наредбата за условията и реда за извършване на надзор на пазара, приета с Постановление № 110 на Министерския съвет от 2003 г. (обн., ДВ, бр. 49 от 2003 г.; изм. и доп., бр. 85 от 2005 г.);

.....

Приложение

към чл. 11, ал. 3
(Изм. - ДВ, бр. 85 от 2005 г.)

ПРОТОКОЛ

от вземане на образци или проби от продукти за изпитвания

Днес,, 2003 г., подписаните

1.

.....

(трите имена на инспектора)

на длъжност при
ДАМТН,

месторабота:

.....

2.

.....

(трите имена на инспектора)

на длъжност при
ДАМТН,

месторабота:

.....

взех (взехме) образци/проби

.....

(количество образци или проби, единична стойност)

от

.....

(описание на продукта, вид, марка, модел, сериен номер и други данни)

.....

...

.....

...

(описание на опаковката, начина на запечатване и пломбиране)

.....

...

Образците/пробите са взети от

.....

.....

...

(мястото на вземане на образеца или пробата, точен адрес)

в присъствието на:

1.

.....

(трите имена, длъжност и ЕГН)

2.

.....

(трите имена, длъжност и ЕГН)

.....

...

(посочват се наименованието и адресът на управление на търговеца)

Продуктът е пуснат на пазара от

.....

...

(наименование и адрес на управление на лицето, пуснало продукта на пазара)

Фактическо основание за извършване на изпитването:

I.

.....
(1. планова проверка; 2. по сигнал; 3. по искане на)

II.

.....
(съмнение за несъответствие със съществените изисквания)

Образците/пробите са опаковани, запечатани, пломбирани и етикетирани по
установения ред.

Забележки:

.....
...
.....
...

Настоящият протокол е съставен в три еднообразни екземпляра, като единият
екземпляр придружава взетите образци или проби.

Взел пробата:

1.

.....
(фамилия и подпис)

2.

.....
(фамилия и подпис)

Присъствали:

1.

.....
(фамилия и подпис)

2.

.....
(фамилия и подпис)